

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at nedsætte en Privatiseringskommission, der skal foretage en gennemgribende analyse af de helt og delvist selvstyrejede selskaber med henblik på at komme med anbefalinger til, hvilke af selskaberne man med fordel kan privatisere. Analysen skal forelægges Inatsisartut til EM 2017.

(Medlem af Inatsisartut Poul Hansen, Demokraterne)

Svarnotat

(Formand for Naalakkersuisut)

1. behandling

Indledningsvis skal Naalakkersuisut takke for det fremsatte beslutningsforslag om at fremme privatisering i vores samfundsejede virksomheder. Beslutningsforslaget giver god anledning til at belyse emnet privatisering af de selvstyrejede selskaber, men også til en drøftelse af, hvilke forudsætninger der skal være til stede for en succesfuld privatiseringsproces blandt de selvstyrejede selskaber.

Forslagsstiller ønsker, at Naalakkersuisut skal pålægges at nedsætte en privatiseringskommission samt at kommissionens arbejde skal forelægges Inatsisartut til EM 2017.

Privatisering af de selvstyrejede selskaber

Naalakkersuisut kan indledningsvis oplyse, at der i samarbejde med selskabernes ledelse gennemføres vurderinger af, hvorvidt det enkelte selvstyrejede selskab er egnet og klar til en eventuel privatisering, enten i hele virksomheden eller i dele af virksomheden. Disse vurderinger rummer både et økonomisk og et samfundsmæssigt perspektiv, som er nogle blandt de vigtige faktorer, der bør ligge til grund for en stillingtagen til en eventuel privatisering.

Koalitionspartierne i Inatsisartut har tilkendegivet, at det offentliges indblanding i erhvervslivet skal gøres mindre, ved at man gennemfører en privatiseringsproces. Der er samtidig krav om, at serviceringen af befolkningen ikke forringes. Naalakkersuisuts arbejde med at vurdere privatiseringstiltag i de selvstyrejede virksomheder tager udgangspunkt i disse mål.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at vi har gode erfaringer med at privatisere offentligt ejet virksomhed, f.eks. da Inatsisartut i 2001 tilsluttede sig en privatisering af Pisiffik A/S i 6 byer i Vestgrønland. I dag ejes 85,8 % af Pisiffik af en privat aktionær, mens det selvstyrejede Greenland Venture A/S ejer 14,2 %. Privatiseringen af Pisiffik illustrerer, at det er muligt at gennemføre en succesfuld privatisering af en selvstyrejet virksomhed. Selskabet opererer i dag på lige og frie konkurrencevilkår i markedet og markedet har ikke længere en selvstyrejet virksomhed at forholde sig til i konkurrencen.

Arbejdet med privatisering af de selvstyrejede selskaber

Det er vigtigt for vores ejerskab i de selvstyrejede selskaber, at der er stabile rammer om selskabernes drift og udvikling, ganske som det er tilfældet for privatejede selskaber. Derfor bør en dialog om strategiske udviklingsinitiativer, herunder eventuelt en privatisering, for hvert enkelt selskab gennemføres direkte mellem ejer og ledelse. Dette er efter Naalakkersuisuts opfattelse at foretrække, af hensyn til selskabernes økonomiske stilling såvel som den værdi, de udgør for samfundet.

Begge disse hensyn taler for, at modning af privatiseringsprojekter finder sted under diskrete former. Særligt skal man være meget opmærksom på, ikke at udstille de enkelte selskabers indre forhold under en privatiseringsproces. Det er væsentligt at undgå enhver risiko for, at en blotlæggelse udadtil af selskabernes indre forhold skaber et forringet udgangspunkt for værdiansættelse og salgsprovenu ved afhændelse af en selvstyrejet virksomhed.

Selskaberne udfylder forskellige funktioner i det grønlandske samfund. Det er vigtigt at holde sig for øje. Nogle opererer i et frit og konkurrencepræget marked, mens andre via lovgivning eller koncession løser samfundsopgaver uden for almindelig konkurrence. Sidstnævnte gør sig især gældende på infrastrukturområdet. En tredje type selskaber er virksomheder, som ikke har et forretningsmæssigt formål, men som det af andre grunde er hensigtsmæssigt at organisere som aktieselskaber. På denne baggrund er det nødvendigt, at privatisering af de selvstyrejede selskaber ses ud fra et individuelt perspektiv, selskab for selskab, ud fra relevansen af at privatisere selskabet.

Med de nævnte bemærkninger har Naalakkersuisut ønsket at fremhæve, at privatisering af de selvstyrejede selskaber er et komplekst emne og en proces, der kan have betydelige samfundsmæssige konsekvenser, positive såvel som negative. Den økonomiske samarbejdsorganisation OECD har i en rapport om privatisering i det 21. århundrede diskuteret, hvordan man håndterer de økonomiske, sociale og samfundsmæssige udfordringer, der ligger i at gennemføre privatisering af statsejede selskaber.

I rapporten fremhæves det som meget væsentligt, at der er i hvert enkelt tilfælde er klare rammer for en privatiseringsproces af et statsejet selskab. Her lægges der vægt på, at privatiseringsovervejelser gennemføres som kontrolleret proces og individuelt i forhold til det enkelte statsejede selskab. OECD anbefaler, der etableres en administrativ enhed der arbejder med privatisering, hvor det understreges at denne enhed bør ligge hos den udøvende magt.

Naalakkersuisut tilslutter sig generelt anbefalingerne i OECD rapporten.

Nedsættelse af en privatiseringskommission

For at sikre den bedst mulige privatiseringsproces er det vigtigt, at men i et privatiseringsøjemed nøje differentierer selskaberne i vurderingen af hvert enkelt selskabs privatiseringspotentiale. Naalakkersuisut er enig i, at man løbende skal vurdere, hvorvidt de individuelle selvstyrejede selskaber har potentiale i forhold til et helt eller delvis privat ejerskab. Men må ligeledes understrege, at en blotlæggelse udadtil af selskabernes indre forhold vil skabe et forringet udgangspunkt for værdiansættelse og salgsprovenu, ved afhændelse af en selvstyrejet virksomhed.

Naalakkersuisut kan på denne baggrund tilslutte sig intentionen i beslutningsforslaget, nemlig at fremme privatisering af markedsorienteret offentlig ejet virksomhed, men Naalakkersuisut kan ikke tilslutte sig den fremgangsmåde, der vil være konsekvensen af det konkrete beslutningsforslag. Naalakkersuisut ønsker at fremsætte følgende ændringsforslag til beslutningsforslaget:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremlægge en redegørelse, der skal omfatter en analyse af de helt og delvist selvstyrejede selskaber, med henblik på selskabernes privatiseringspotentiale. Redegørelsen skal fremlægges senest til FM 2018.”

Med disse bemærkninger ser Naalakkersuisut frem til Inatsisartuts behandling af det fremsatte beslutningsforslag.